

**HEINRICH
HEINE**

RUNOELMIA

Генрих Гейне

Runoelmia

«Public Domain»

Гейне Г.

Runoelmia / Г. Гейне — «Public Domain»,

Содержание

Alkulause	6
ROMANSEJA	7
VELJEKSET	8
SOTA-URHOT	9
VIESTI	10
DON RAMIRO	11
BELSAZAR	15
Конец ознакомительного фрагмента.	16

Heinrich Heine

Runoelmia

Neiti Ida Aalberg'ille

Suomen taiteen tukijalle, Suomen kielen sointajalle

Oskar Uotila.

Alkulause

Pieni kokoelma Heinrich Heine'n runojen suomennoksia tarjotaan täten yleisölle. Runoelmat ovat, harvaa poikkeusta lukuun ottamatta, alkuteoksen, *Buch der Lieder*-kirjan järjestystä noudattaen, poimitut runoilijan *Junge Leiden*, *Lyrisches Intermezzo* ja *Die Heimkehr* nimisistä runosarjoista. Suomentaja on jakanut kääntämänsä kappaleet vain kahteen jaksoon: *Romanseihin* ja *Lyyrillisiin lauluihin*, samoin kuin Heine'n ruotsintajat K. A. Renvall ja K. Collan aikoinaan tekivät.

Jos tämä vihkonen saa lukijoita, on suomentajan aikomus vast'edes toimittaa toinen, sisältävä näytteitä Heine'n myöhemmistä *Aus der Harsreise*, *Die Nordsee* ja *Neue Gedichte* nimisistä runoryhmistä.

Helsingissä, Huhtikuulla 1887.

Suomentaja.

ROMANSEJA

KAIKU

Mies ratsain laaksoa matkustaa
Niin verkkaan, suruisaan:
"Oi! matkaanko armaan sylihin,
Vai hautaan kolkkoisaan?"
Ja kaiku vastaa vaan:
"Hautaan kolkkoisaan!"

Ja eespäin ajavi ratsumies
Ja syvään huoahtaa:
"Näin kuljen ma hautaan varhaiseen —
No, tuolla hoivan saa!"
Ja kaiku vahvistaa:
"Tuolla hoivan saa!"

Nyt ratsas kyynelen vuodattaa
Ja poskikin kalvastuu:
"Ja jos minä haudassa hoivan saan,
Niin kaikki unhottuu."
Ja ääni uudistuu:
"Kaikki unhottuu!"

VELJEKSET

Linna vuoren kaltahalla
Öisen hunnun peitoss' on;
Mutta laakson ilmaa viiltää
Miekanhelske vallaton.

Veljet siellä yltyneet on
Julmiin kahden-aseisiin.
Sano, miksi miekoin veljet
Toistaan vastaan ryntää niin?

Kreivittären silmäin säihky
Heidät veljenvainoon vei;
Armas impi lemmenliekin
Loihti rintaan kummallei.

Mutta kumpaisenko impi
Ottaa hellään suosioon?
Ratkaist' ei voi tuota mietteet —
Siis sen kalpa ratkaiskoon!

Niin nyt ottelevat uljaat,
Isku iskuun kalskuin lyö.
Malttakaatten, kaihat kalvat,
Varjotöihin viettää yö.

Voi sa veljein verileikki!
Voi sa laakso hurmeinen!
Kumpainenkin heistä kaatuu
Toisens' kalvan kärkehen. —

Vuodet vierii. Veljein hauta
Peittää monet polvet jo;
Vuoren kaltahalta katsoo
Laaksoon linna autio.

Mutta yöllä vuoren alla
Käyvät kähmät salaiset;
Sydän-öisin kuulet, kuinka
Siellä taistaa veljekset.

SOTA-URHOT

Sota-urhoa kaks käy matkahan
Pois vanginta Venäjänmaalta.
Mut ennenkun ehtivät Ranskahan,
Tie tuntuvi tuskikkaalta.

Heill' ilmasi ihmiset surkein suin
Nyt Ranskan hukkaantuvanki,
Kun on kera joukkojen voitettuin
Myös keisari, keisari vanki.

Täst' itkevät kumppanit huolissaan,
Kun sainehen sanoman saavat.
Yks' oihkivi: "Voi mua! arvistaan
Taas aukesi entiset haavat!"

Ja toinen lausuvi: "'Mieleni sois
Mun myöskin kanssasi kuolla,
Jos mull' ei vaimoa, lapsia ois,
Joit' eivät vierahat huolla.'"

"En surre ma vaimoa, lapsiakaan,
Miel' etsi nyt korkeammanki;
He käyköhöt miero astelemaan —
Mut keisari, keisari vanki!"

"Suo mulle sa palvelus viimeinen:
Jos kaikki nyt päättyvi vaiva,
Vie Ranskahan ruumis raukeinen,
Kotimaahan hautani kaiva.

"Ja arkkuun laske sa rinnallein
Tää merkkini urhontyölle;
Pane myöskin pyssyni vierellein,
Ja miekkani solmia vyölle.

"Näin täydessä asussa vuottelen;
Yövahtia kestävän luulen,
Siks' että mä kanunanjyskehen
Ja orhien hirnuvan kuulen.

"Kun haudalle keisari ratsastaa,
Ja huomaan joukkojen ahdon,
Niin nousen, ja silloin puolustaa
Ma keisarin henkeä tahdon!"

VIESTI

Nous ylös, knaapi, sukkelaan!
– Sa ratsus satuloit,
Kautt' alhon linnaan Duncanin
Sa ajat, minkä voit.

Siell' ennät talliin, odotat,
Siks' että rengin näät,
Ja kysyt: "kumman tyttären
On tänään teillä häät?"

Jos renki vastaa: "tumman on,"
Niin viesti joutuun tuo.
Mut jos hän vastaa: "vaalakan,"
Niin ratsus syödä suo.

Ja sitten poikkeet punojaan,
Ja ostat nuorasen,
Ja ajat vaiti, verkkaan vaan,
Ja saatat mulle sen.

DON RAMIRO

"Donna Clara! Donna Clara!
Nuoruuteni lemmityinen!
Päätit turmahan mun syöstä,
Päätit syöstä säälimättä.

"Donna Clara! Donna Clara!
Suloinen on elonlahja!
Mutta manala on kolkko,
Kylmät tuonen synkät suojat.

"Donna Clara! Riemuitset nyt,
Huomenna sun vie Fernando
Vihkituoliin morsiana —
Kutsutkos mun myöskin häihis?"

""Don Ramiro! Don Ramiro!
Katkerat on sanat sulla,
Kaihemmat kuin lause tähtein,
Jotka tahdolleni ilkkuu.

""Don Ramiro! Don Ramiro!
Suista synkkä murhe luotas!
Maalimass' on monta naista,
Meille määräs eron Luoja.

""Don Ramiro, uljas urho,
Monta maurilaista voitit,
Voinethan nyt itses voittaa, —
Tullos häihin huomeneltain.""

"Donna Clara! Donna Clara!
Tulen varmaan, sen ma vannon!
Tahdon tanssihin sun pyytää;
Hyvää yötä huomiseksi!"

""Hyvää yötä!"" – Akkunansa
Sulki donna. Huokaellen
Seisoi alla don Ramiro;
Katos viimein valjuun yöhön. —

Viimein pitkän taiston päästä
Täytyi yönkin päivää väistää;
Niinkuin kirjo kukkaistarha
On Toledon uoma tuossa.

Palatsit ja loistolinnat
Kimeltävät auringossa;
Kirkkoin kaareuvat kuvut
Kiiluvat kuin kullattuina.

Pauhaten kuin mettisparvi
Kiikkuu kelloin juhlasoitto,
Vienoisina virret virtaa
Hiljaa Herran huonehista.

Mutta tuolla, katsos, katsos!
Kappelista torin luota
Lailla luodelainehien
Syöksyy kansaa kirjavana.

Ritareita rouvinensa,
Juhlallisin joukkoinehen,
Helkkyin heille kellot soivat,
Uhkuu urkuin harras ääni.

Mutta kunnioittain kaikki
Väistyy väen keskustasta,
Jossa astuu nuori pari,
Donna Clara, Don Fernando.

Sulhon palatsihin saakka
Vyörii viljo väentungos;
Siellä alkaa häidenvietto,
Uljas, vanhan tavan lainen.

Ritarleikit, riemupidot
Vaihtelevat vuoroitellen;
Joutuisasti entää aika,
Kunnes ilta hämärtävi.

Salihin nyt tanssiin työntyy
Juhlapäivän ylhät vieraat;
Lampunvaloss' äilehtivät
Heidän loistovaattehensa.

Arvo-istuimille sitten
Istuu morsian ja ylkä,
Donna Clara, Don Fernando,
Vaihtain lemmenlauseitansa.

Iloisissa lainehissa
Liikkuu salin sorja seura,
Äänekkäinä pärää rummut,
Sekä torvet toittottavat.

"Miksi, kaunis puolisoni,
Tuijottavat yhä silmäs
Tuonne juhlijoukon taakse?"
Urkkii hämillänsä ylkä.

""Etkös näe, Don Fernando,
Miestä mustakauhtanaista?""
Hymy ellen sulho vastaa:
"Tuohan tuolla on vain varjo."

Mutta lähemmäs käy varjo,
Mies se onkin kauhtanainen;
Ja Ramiron kohta tuntein
Tervehtääpi häntä Clara.

Tanssi on jo alkanunna,
Hilpeästi helkkyy soitto,
Valsi vyörii vilkkahasti,
Jalkain alla silta notkuu.

""Mielelläni, Don Ramiro,
Tahdon tanssiin kanssas käydä,
Mutta mustin kauhtanoisi
Et sa oisi saanut tulla.""

Terävästi tirrittävi
Nyt Ramiro kaunokaista,
Kätens' ympär kietoin virkkaa:
"Käskithän mun tulla tänne!"

Hurjaan tanssinhyörinähän
Tunkee kilvan kumpainenkin;
Äänekkäinä pärrää rummut,
Sekä torvet toittottavat.

""Onhan kalpeat sun poskes!""
Kuiskaa Clara vavistuksin.
"Käskithän mun tulla tänne!"
Soi Ramiron onsi ääni.

Vahakynttilät vain väiptyy
Välist' ahun aaltoilevan;
Äänekkäinä pärrää rummut,
Sekä torvet toittottavat.

""Niinkuin jäät on kätes kylmät!""
Kuiskaa Clara kauhistuksin.
"Käskithän mun tulla tänne!"

Ja he hyörii pyörteessä.

""Päästä minut! Don Ramiro!
Ruumiinhausua on henkes!""
Taaskin synkät sanat vastaa:
"Käskithän mun tulla tänne!"

Silta ryöppyä ja hohtaa,
Rattoisasti raikkuu soitto;
Hurjan loihtupiirin lailla
Kaikki hyörii huonehessa.

""Päästä minut! Don Ramiro!""
Vaikeroipi donna Clara.
Don Ramiro taaskin toistaa:
"Käskithän mun tulla tänne!"

""Lähde nyt jo Herran huomaan!""
Huusi Clara kuuluvasti;
Juur kun sai sen lausutuksi,
Kadonnunna on Ramiro.

Clara kalvas kankistuvi
Kauhusta ja eksyy yöhön;
Tainnostila kuulaan kuvan
Otti synkkään sylihinsä.

Viimein havaa horroksista,
Viimein auki luomet luopi;
Mutta kummastus on taasen
Painaa kiinni sulot silmät.

Sillä tanssin telmiessä
Hän ei ollut liikkunutkaan,
Vaan hän istuu sulhon luona,
Joka huolissansa urkkii:

"Virka, miks' on kalvas poskes,
Miksi katse synkkä sulla?" —
""No, Ramiro?"" – ännkää Clara,
Jolta kauhu kiinsi kielen.

Silloin uurtaa one kurttu
Sulhon otsaa ja hän vastaa:
"Älä urki verityötä, —
Päivällä jo kuol' Ramiro".

BELSAZAR

Yö puolittain jo mennyt on,
Ja levollaan on Babylon.

Vaan linnassa kuulun kuninkaan
Hovijoukkio jatkavi meluaan.

Belsazarin salissa soitto soi,
Hän vierainensa nyt aterioi.

Rivi loistava miehiä istuilee

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.